

Hva skjer etter utskrivelsen?

Når du har kommet hjem, kan du leve som normalt, men det er likevel noen få ting du bør gjøre:

- Vask hendene ofte, spesielt etter toalettbesøk, før matlagning og måltid. Det samme gjelder for alle personer i din husstand.
- Bruk egne håndklær og vaskeklinger.
- Vask undertøy, håndklær og sengetøy på minst 60°C, og ikke sammen med tøy fra andre personer.
- Opplys om ESBL ved enhver kontakt med helsevesenet. Det samme gjelder for husstandsmedlemmer.

Foto: Kristin Elliesen, UiO

Avdeling for smittevern Oslo sykehusservice

Foto: Øystein H. Horgmo, UiO

Hånd- sprit

ESBL Informasjon til pasienter og pårørende

**Vi håper at dette informasjonsskrivet
er til hjelp for deg.**
**Har du spørsmål, kan du få informasjon
av din behandlende lege eller sykepleier.**

Hilser Avdeling for smittevern

 Oslo
universitetssykehus

www.oslo-universitetssykehus.no

Oslo universitetssykehus er lokalsykehus for deler av Oslos befolkning,
regionsykehus for innbyggere i Helse-Sør-Øst og har en rekke
nasjonale funksjoner. Sentralbord: 02770

Dette informasjonsskriket forklarer hva ESBL er, og hvilke konsekvenser dette medfører for deg som pasient og pårørende.

Hva er ESBL-holdige bakterier?

ESBL er forkortelse for "extended spectrum beta-laktamase", som er en egenskap som bakterier i tarmen kan få. Egenskapen gjør bakteriene motstandsdyktige (resistente) mot flere typer antibiotika. Fordi mange antibiotikatyper ikke virker, kan det være vanskelig å behandle infeksjoner med disse bakteriene.

Hvordan får man ESBL-holdige bakterier?

ESBL-holdige bakterier blir utsikt med avføringen og kan finnes på huden og noen ganger i spytt eller urin. Bakteriene kan også finnes i omgivelsene rundt en person som er smittet, f.eks. på nattbord, sengetøy, dørhåndtak og baderomsinventar. Derfra kan de overføres til dem som berører dette. Smitten overføres vanligvis via hendene til munnen, noen ganger gjennom mat og drikke. God håndhygiene og mathygiene er viktig for å unngå smitte.

ESBL-holdige bakterier er vanligere utenfor Norden og innleggelse på sykehust i utlandet gir større risiko for å bli smittet.

Hva kan ESBL føre til?

ESBL lever som regel fredelig i tarmen uten at man selv blir syk. Denne tilstanden kaller man "ESBL-bærerskap" eller "kolonisering". Bakteriene kan forsvinne av seg selv, men det kan ta mange måneder og i enkelte tilfeller flere år. Dersom bakteriene forårsaker infeksjon, er urinveisinfeksjon vanligst, men andre infeksjoner kan også forekomme.

Hjem er mest utsatt for å bli syke av ESBL-holdige bakterier?

Mennesker med alvorlig sykdom, med satt immunsvar (f.eks. kreft) og som får antibiotika, er mest utsatt for å bli syke av ESBL-holdige bakterier. Derfor er det spesielt viktig å hindre smitte i sykehus.

Hvordan behandles ESBL?

Selv om mange antibiotika ikke virker, er det som regel mulig å finne medisiner til behandling av infeksjoner med ESBL.

Det finnes ingen effektiv behandling som fjerner bakteriene fra tarmen (bærerskap).

Foto: Bjørn Oehnstad

Kan man få besøk?

Ja, men det må tas forholdsregler for å unngå at besøkende blir smittet eller spre smitte til andre.

- Besøkende skal kontakte personalet før de går inn i pasientrommet. De skal bruke beskyttelsesutstyr i form av smittefrakk og hanskér og skal ikke sette seg i pasientsengen.
- Besøkende skal ikke bruke personlige eiendeler (f.eks. mobiltelefoner) i pasientrommet.
- Besøkende skal ikke spise eller drikke under besøket, heller ikke medbrakt mat eller drikke. De skal ikke forsyne seg med mat/drikke på sengeposten eller benytte kafeteria, kantine eller kiosk på sykehuset.
- Besøkende skal ikke bruke toilettet som tilhører pasientrommet. Kontakt personalet ved behov for toalettbesøk.
- Det er viktig at alle besøkende vasker eller spriter hendene grundig når de går ut av rommet.
- Besøkende skal unngå å besøke andre pasienter etterpå.

Nærmere informasjon til besøkende om isoleringstiltak finnes i en egen brosyre. Denne får du av personalet, som også vil informere om hvilke forholdsregler som gjelder for pårørende som skal oppholde seg lenge på sykehuset.

Hvilke tiltak er nødvendige?

Det viktigste tiltaket for å hindre spredning av ESBL er grundig vasking eller spriting av hendene. Ved innleggelse i sykehus vil du vanligvis få enerom og eget toalett. Helsepersonalet vil som regel bruke beskyttelsesutstyr som smittefrakk og hanskér, evt. også munnbind og briller. Skittentøy blir samlet i en egen gul sekk på rommet.

Vanligvis må man oppholde seg på rommet under hele sykehusoppholdet. I noen tilfeller kan man gå ut av rommet etter nærmere avtale med personalet.